

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

โรงเรียนบ้านหนองมะเกลือ ต.ไกรโน อ.กงไกรลาศ จ.สุโขทัย

สพป.สุโขทัย เขต 1

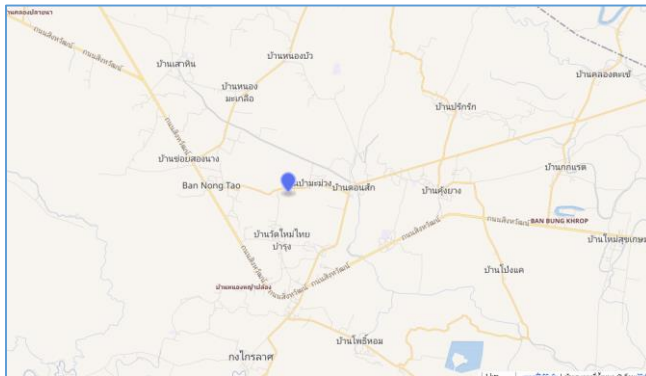
โรงเรียนบ้านหนองมะเกลือ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลไกรโน อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย มีพื้นที่ 7 ไร่ 1 งาน 28 ตารางวา ถนนสายหนองบัว-สิงห์วัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีเขตบริการ 3 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านหนองมะเกลือ หมู่ 2 บ้านโคงตันงิ้ว และหมู่ 12 บ้านหนองเทโพ อยู่ห่างจากอำเภอกงไกรลาศ 7 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากเขตการศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ประมาณ 20 กิโลเมตร

แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น

1. วัดป่ามะม่วง

ที่อยู่ หมู่ 6 ตำบล ไกรโน อำเภอ กงไกรลาศ สุโขทัย
64170

พิกัด 16.978704490555717, 99.97094977726853

วัดป่ามะม่วง จากข้อมูลการค้นหาทางอินเทอร์เน็ต เป็นวัดที่สร้างขึ้นหรือบูรณะวัดร้างขึ้น ตั้งแต่เมื่อใดไม่มีหลักฐานใดยืนยันแน่ชัด แต่หนังสือประวัติวัดที่วราชอาณาจักรระบุว่า วัดป่ามะม่วงสร้างตั้งแต่ พ.ศ. 1837 ในสมัยสุโขทัย โดยสร้างขึ้นภายหลังวัดป่าแฝก (พ.ศ. 1805) และสร้างขึ้นภายหลังวัดบ้านไกรดอนสัก (พ.ศ. 1829) ทั้งสามวัดสร้างขึ้นร่วมสมัยกัน วัดป่ามะม่วงนั้นเดิมชื่อ วัดมาลัยป่ามะม่วง ตามประวัติวัดกล่าวว่า สร้างโดยขุนนางผู้หนึ่งสร้าง ผู้คนขึ้นมากชาวบ้านเรียก วัดหมาไหล หมายความว่าหมามากมายเพราะอุดมสมบูรณ์ แต่มาถึงสมัยหลวงพ่อสุ่ม กลับเรียกขานว่า "วัดป่ามะม่วง" เนื่องจากมีต้นมะม่วงขึ้นอยู่เป็นดงและมีลูกหลานมากมาย[1] มีต้นมะม่วงขนาดใหญ่หลายคนโอบมากกว่า 30 ต้น

วัดป่ามะม่วงจากข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ครูเคียง ชำนิ ครูโรงเรียนไกรในวิทยาคมรัชมังคลาภิเษก ให้ข้อมูลไว้ดังนี้ วัดมาลัยป่ามะม่วงเจริญมาอย่างต่อเนื่องในสมัยอยุธยา ร่วมสมัยกับวัดป่าแฝก วัดบ้านไกร แต่เมื่อคราวที่ไทยเราเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ (พ.ศ.๒๓๑๐) ต่อเนื่องมาถึงศึกอะแซห่วนกั๊ตเมืองพิษณุโลก (พ.ศ. ๒๓๑๘) วัดมาลัยป่ามะม่วงก็ประสบชะตากรรมเดียวกันกับวัดหลายๆวัดในแถบนี้ซึ่งมีวัดป่าแฝก วัดบ้านไกรและวัดโพธิ์หอม เพราะวัดวาอารามในแถบนี้เกือบทั้งหมดถูกเผาผลาญ ทั้งวิหารทั้งอุโบสถรวมทั้งพระพุทธรูปต่างๆ ถูกทุบถูกทำลายเพื่อหาของมีค่า จะเป็นด้วยน้ำมือพม่าหรือคนไทยด้วยกันเองก็ตามแต่ ทำยที่สุดแทบทุกวัดในแถบนี้ต่างก็ร้างลงด้วยกันจนหมดจนสิ้น พระสงฆ์ก็กระเจิดกระเจิง ชาวบ้านต่างก็หลบหนีภัยสงครามไปอยู่ในที่ที่ปลอดภัย

2. วัดทุ่งเนินพยอม

ที่อยู่ : 96 หมู่ 1 ตำบล ป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ สุโขทัย 64170

พิกัด : 16.96440328079524, 99.98193108465524

วัดป่าแฝกและบ้านป่าแฝกในปัจจุบัน โดยทั่วไปจะรู้จักกันในนามวัดทุ่งเนินพยอมแห่งบ้านป่าแฝก ตำบลป่าแฝก อำเภอกงไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของที่ว่าการอำเภอกงไกรลาศ ในระยะ ที่ห่างออกไปประมาณ ๑ กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับบ้านป่ามะม่วง ตำบลไกรโน บ้านป่ามะม่วงเมง และบ้านไกร (ดอนสัก) ตำบลไกรกลาง
ทิศตะวันออก ติดต่อกับบ้านแปง ตำบลไกรกลาง

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านโพธิ์หอม ตำบลดงเดือย และบ้านกร่าง ตำบลบ้านกร่าง

ทิศตะวันตก ติดต่อกับบ้านนามะเกลือ บ้านเด่นหล้ากร่อน ตำบลป่าแฝก

ชาวบ้านป่าแฝกโดยทั่วไปเป็นชาวไทยเชื้อสายสุโขทัยพูดภาษาถิ่นสุโขทัยมาแต่เดิม ยังคงรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีการพูด การกินอยู่ และวิถีชีวิตแบบโบราณไว้ได้ในระดับหนึ่ง ยังคงมีเสียงเพลงแห่ภาคเพลงพื้นบ้านที่มีความเป็นมาอันยาวนานเคียงคู่มากับประเพณีการแห่ภาคบวชพระของชาวสุโขทัย สำหรับหลักฐานทางด้านโบราณคดีนั้น บ้านป่าแฝกและวัดป่าแฝกนั้นได้เกิดมีมาแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัยตอนปลายเป็นอย่างน้อย เพราะจากซากของโบราณสถานที่ปรากฏอยู่ในวัดป่าแฝกนั้น ทั้งรูปแบบสถาปัตยกรรมและรูปแบบของศิลปกรรมเป็นแบบสุโขทัยที่มีอิทธิพลของล้านนาเจือปนเล็กน้อยเช่นเดียวกับวัดนางพระญาอันเลื่องชื่อของเมืองศรีสัชนาลัย

